

แผนการใช้งบประมาณในการจัดทำโครงการต่างๆของภาครัฐ

โดย สุชาติ ธนฐิติพันธ์

นับเป็นเวลาเกือบ 1 ปีพอดีที่พอตีครับ ที่เหตุการณ์วิกฤติการณ์ทางการเงินของโลกได้เริ่มต้นขึ้น และขยายตัวลุกลามจนส่งผลกระทบต่อสถานภาพทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมไปถึงประเทศไทยของเราด้วย รัฐบาลไทย ในฐานะที่เป็นผู้กำหนดนโยบายต่างๆ และคอยกำกับดูแลเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตและดำเนินไปในทิศทางที่เหมาะสม ก็ไม่ได้นิ่งดูคายนับปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนี้ครับ โดยเราจะเห็นได้จากข่าวคราวของแผนการกระตุ้นเศรษฐกิจในรูปแบบต่างๆ ที่รัฐบาลทยอยประกาศออกมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแน่นอนครับ ว่ามาตรการต่างๆ เหล่านี้ล้วนแต่จำเป็นที่จะต้องใช้เม็ดเงินในการดำเนินการทั้งสิ้น และแหล่งของเม็ดเงินดังกล่าว ก็ถูกดึงมาจากงบประมาณประจำปีของไทยนั่นเอง ดังนั้น Bond Digest ในฉบับนี้ จึงจะขอนำเสนอรายละเอียดกว้างๆ เกี่ยวกับ แผนการใช้งบประมาณในการจัดทำโครงการต่างๆ ของภาครัฐ สำหรับปี 2552 โดยหวังว่าน่าจะช่วยให้คุณผู้อ่านได้มองเห็นภาพและแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นของเศรษฐกิจไทย ในอนาคตอันใกล้ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นด้วยครับ

ในสมัยของรัฐบาลชุดก่อนหน้า (รัฐบาลที่มีนายสมัคร สุนทรเวช เป็นนายกรัฐมนตรี) ได้มีการประกาศและอนุมัติงบประมาณประจำปี 2552 ไปแล้วครั้งหนึ่ง โดยในครั้งนั้น รัฐบาลได้ประมาณการรายได้สุทธิของรัฐบาลในปี 2552 ไว้ที่ 1,585,500 ล้านบาท ในขณะที่เดียวกันก็ได้กำหนดงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลทั้งปีไว้ที่ 1,835,000 ล้านบาทครับ ดังนั้นจึงเท่ากับว่ารัฐบาลได้ประกาศที่จะดำเนินนโยบายการคลังแบบ **ขาดดุล** (รายจ่าย > รายรับ) จำนวน 249,500 ล้านบาทนั่นเอง โดยที่งบประมาณรายจ่ายจำนวน 1,835,000 ล้านบาทนี้ ถูกแบ่งออกไปใช้ใน 4 วัตถุประสงค์หลักด้วยกันตามที่แสดงไว้ในตารางครับ

หน่วย: ล้านบาท		หน่วย: ล้านบาท	
งบประมาณรายจ่ายของรัฐ	1,835,000	ฟื้นฟูความเชื่อมั่นของประเทศ	124,470 6.8%
รายได้สุทธิของรัฐ	1,585,500	พัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	534,423 29.1%
ขาดดุล	249,500	ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้ขยายตัวอย่างสมดุล	175,999 9.6%
		บริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรธรรมชาติ	32,656 1.8%
		พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	16,193 0.9%
		การต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	8,978 0.6%
		รักษาความมั่นคงของรัฐ	187,571 10.2%
		สร้างการบริหารจัดการที่ดี	301,586 16.4%
		รายการค่าดำเนินการภาครัฐ	453,123 24.7%
		รวมงบประมาณรายจ่ายของรัฐ	1,835,000 100.0%

หน่วย: ล้านบาท		
รายจ่ายประจำ	1,336,466	72.8%
รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง	27,540	1.5%
รายจ่ายลงทุน	407,318	22.2%
ชำระคืนเงินต้น เงินกู้	63,676	3.5%
รวมงบประมาณรายจ่ายของรัฐ	1,835,000	100.0%

และหากเราพิจารณาเฉพาะสัดส่วนของการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามวัตถุประสงค์หลักทั้ง 4 ข้อนี้แล้ว อาจจะสรุปได้เบื้องต้นว่า รัฐบาลได้ตั้งงบไว้เพื่อใช้จ่ายในการลงทุนจำนวนเพียง 407,318 ล้านบาท หรือคิดเป็นเพียง 22.2% ของงบประมาณทั้งหมด โดยที่งบประมาณในส่วนนี้ คลอบคลุมไปถึงการลงทุนในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง การขยายโอกาสและพัฒนา

การศึกษา การออกแบบโครงการรถไฟฟ้าและระบบขนส่งมวลชนทางราง หรือแม้กระทั่งการรักษาความสงบและปกป้องประเทศให้มีความมั่นคง เป็นต้น

ในขณะที่การลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ (Mega Project) ที่หลายๆฝ่ายคาดว่าจะช่วยทำให้เกิดเม็ดเงินลงทุนเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจเป็นจำนวนมาก และจะช่วยกระตุ้นการลงทุนโดยรวมของประเทศได้นั้น รัฐบาลได้เคยกำหนดวงเงินสำหรับการลงทุนประเภทนี้แยกไว้ต่างหากที่ประมาณ 1,886,252 ล้านบาท ทั้งนี้ กำหนดให้จัดหาแหล่งเงินทุนซึ่งส่วนใหญ่เป็นแหล่งเงินทุนจากภายนอกประเทศ และมีระยะเวลาในการลงทุนตามแผนการประมาณ 4 ปี (ตั้งแต่ปี 2552 – 2555) แต่เนื่องจากว่าที่ผ่านมา โครงการ Mega Project มีปัญหาความล่าช้าในการดำเนินการอยู่หลายด้านด้วยกัน จึงคาดว่าในปีที่รัฐบาลน่าจะลงทุนในโครงการ Mega Project ได้ไม่มากนัก โดยโครงการที่คาดว่าจะเริ่มดำเนินการก่อสร้างได้ในปีนี้ ได้แก่โครงการรถไฟฟ้า 2 สายที่ผ่านการอนุมัติจากรัฐบาลชุดเดิมไปแล้ว

และหลังจากที่รัฐบาลชุดปัจจุบันเข้ามารับตำแหน่งได้เพียงไม่นาน สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของไทยก็ยังคงมีแนวโน้มที่เป็นลบสอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจโลก เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว รัฐบาลจึงได้ออกมาตรการต่างๆ โดยหวังว่าจะเป็นการช่วยเหลือประชาชน และเพื่อเป็นกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไปพร้อมๆกันด้วย โดยที่แหล่งเงินทุนที่จะนำมาใช้ดำเนินมาตรการต่างๆ เหล่านี้ ล้วนแล้วแต่ได้มาจากงบประมาณกลางปี ที่รัฐบาลเสนอขึ้นเพิ่มเติมจากแผนงบประมาณเดิมเป็นจำนวน 116,700 ล้านบาท และผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาไปเรียบร้อยแล้ว ส่งผลทำให้ ณ ปัจจุบัน (ปี 2552) รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายการคลังแบบขาดดุลเพิ่มขึ้นเป็น 366,200 ล้านบาท และงบประมาณส่วนที่เพิ่มเติมขึ้นมา ได้ถูกนำไปใช้ผ่านมาตรการต่างๆเหล่านี้คือ

หน่วย: ล้านบาท

งบเพิ่มเติมกลางปี	116,700
ขาดดุล (เดิม)	249,500
รวมขาดดุล (ใหม่)	366,200

หน่วย: ล้านบาท

เพิ่มค่าครองชีพให้ผู้มีรายได้น้อย	19,000
จ่ายเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุ	9,000
ต่ออายุ 6 มาตรการ 6 เดือน	11,000
ให้กระทรวงพาณิชย์ช่วยลดค่าครองชีพ	1,000
โครงการเรียนฟรี	19,000
ช่วยเหลือบัณฑิตจบใหม่ และผู้ถูกเลิกจ้าง	6,900
ดูแลราคาสินค้าเกษตร 3 รายการ	13,580
มาตรการส่งเสริมการผลิต และเงินสำรองจ่ายกรณีฉุกเฉิน	37,220
รวม	116,700

1. มาตรการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนและข้าราชการผู้มีรายได้น้อย โดยจ่ายเป็นเงินค่าครองชีพให้รายละ 2,000 บาท และคาดว่าจะต้องใช้เม็ดเงินสำหรับมาตรการนี้ จำนวนทั้งสิ้น 19,000 ล้านบาท

2. จ่ายเบี้ยยังชีพเพื่อดูแลผู้สูงอายุ โดยจ่ายเป็นรายเดือนเดือนละ 500 บาท และคาดว่าจะต้องใช้งบประมาณ 9,000 ล้านบาท

3. ต่ออายุของ 5 มาตรการที่รัฐบาลชุดที่แล้วเคยทำไว้ ออกไปอีก 6 เดือน (ในครั้งนี้ได้ยกเลิกมาตรการยกเว้นภาษีสรรพสามิตทิ้งไป) โดยหวังว่าการช่วยประชาชนลดค่าโดยสาร รถเมล์ รถไฟ หรือการลดค่าไฟฟ้า และน้ำประปา จะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนในภาวะเศรษฐกิจเช่นนี้ได้ ทั้งนี้คาดว่าจะต้องใช้งบประมาณทั้งสิ้น 11,000 ล้านบาท

4. ช่วยลดค่าครองชีพให้แก่ประชาชน โดยอนุมัติงบให้กระทรวงพาณิชย์จำนวน 1,000 ล้านบาท เพื่อนำไปหาทางช่วยลดราคาสินค้าในท้องตลาดที่ยังคงอยู่ในระดับที่สูง ซึ่งสวนทางกับราคาน้ำมันที่ปรับตัวลดลงมากค่อนข้างมากแล้ว
5. โครงการเรียนฟรี 15 ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใน 5 เรื่องดังต่อไปนี้คือ ค่าเล่าเรียน, ค่าตำราเรียน, ค่าอุปกรณ์การเรียน, ค่าชุดนักเรียน และ ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพ ซึ่งคาดว่าจะต้องงบประมาณรวมทั้งสิ้น 19,000 ล้านบาท
6. ช่วยเหลือบัณฑิตจบใหม่ และเข้าไปดูแลประชาชนผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการถูกเลิกจ้าง จำนวน 6,900 ล้านบาท
7. ดูแลสินค้าเกษตร 3 รายการ ได้แก่ ข้าวโพด, ปาล์มน้ำมัน และยางพารา เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรด้วยงบประมาณ 13,580 ล้านบาท
8. มาตรการส่งเสริมการผลิต และเงินสำรองเผื่อจ่ายในกรณีฉุกเฉิน อีกจำนวน 37,220 ล้านบาท

ทั้งนี้ หากพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับแผนการใช้งบประมาณเพิ่มเติมที่รัฐบาลได้ประกาศไว้ เราจะพบว่ารัฐบาลได้ใช้จ่ายเงิน ในรูปแบบที่เป็นการให้เปล่าแก่ประชาชน เป็นจำนวนสูงถึง 65,900 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 56.5% ของงบประมาณทั้งหมดที่รัฐบาลขอเพิ่มเติมเลยทีเดียว ทำให้หลายๆฝ่ายมองว่า รัฐบาลใช้จ่ายเงินเพื่อหวังที่จะกระตุ้นอุปสงค์ (Demand) หรือเพิ่มความต้องการจับจ่ายใช้สอยของประชาชนเป็นหลัก แทนที่จะนำเงินงบประมาณส่วนนี้ไปกระตุ้นหรือเพิ่มศักยภาพทางการผลิต (Supply) มากกว่า ซึ่งสุดท้ายแล้วจะก่อให้เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้ รวมทั้งเป็นการเพิ่มกำลังซื้อให้กับประชาชนได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว และนอกจากนี้แล้วมาตรการเพื่อส่งเสริมการผลิต และการสำรองจ่ายฉุกเฉินอีกประมาณ 37,200 ล้านบาทนั้น ก็ยังไม่ชัดเจนว่าจะจะเป็นไปในรูปแบบใด ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจสำหรับคุณผู้อ่านนะครับ ที่จะติดตามกันอย่างใกล้ชิดว่าหลังจากการใช้จ่ายตามแผนงบประมาณได้ถูกดำเนินการไปแล้ว เศรษฐกิจของไทยได้ปรับตัวไปในทิศทางที่มุ่งหวังไว้หรือไม่ อย่างไร

สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย

www.thaibma.or.th

สุชาติ ธนฐิติพันธ์

suchart@thaibma.or.th, 02-252-3336 # 113